

FAŞİZME KARŞI DEMOKRATİK

GÜÇLERİN EYLEM BİRLİĞİ

EYLÜL 1977 SAYI 51

tüteted HABERLER

İÇİNDEKİLER

- MESS Grevi ve Güncel Gelişmeler.
- Teknik Elemanların Vardiyalı Sorunu
- Konut Sorunu
- Çıracılık Yasası
- Barış Mücadelesi
- KİT'lerde İkramiyeler En Az Üç Yıl Ertelendi.

OKURLARIMIZA

1970'ten bu yana yayın hayatını sürdüren TÜTED Haberler Gazetesi, bundan böyle gerek dağıtım biçimi, gerekse baskı sayısı açısından önemli değişikliklerle karşı karşıya.

Elinizdeki sayıdan itibaren TÜTED Haberler Gazetesi 10 bin adet basılacak, üyelerimize, teknik elemanlara ve mücadelemize gönül veren arkadaşlarımıza 250 kuruş karşılığında satılacak.

Dağıtım TÜTED Şubeleri kanalıyla satış ve abone yapma şeklinde olacak.

Okurlarımızın TÜTED HABERLER'e abone olması ilk dönemdeki mali sorunlara çözüm getirebileceğinden çok önemli. Okurlarımız ve üyelerimiz TÜTED Şubelerine, eğer şube yoksa doğrudan TÜTED Genel Merkez'ine yıllık abone bedelini yatırarak başvurabilirler.

Yayın konusunda önümüze çıkan sorunları örgütümüz üyeleri ve mücadelemize gönül vermiş teknik eleman arkadaşlarımızla birlikte aşacağız. Bu inançla selamlarımızı iletiriz.

Saygılarımızla
TÜTED Haberler

MESS GREVİ VE GÜNCEL GELİŞMELER

30 Mayıs günü MESS'e bağlı 32 işyerinde başlayan ve aralarında teknik elemanların da bulunduğu onbinlerce işçiyi, emekçiyi kapsayan grevler, içinde bulunduğumuz günlerde 5. ayını da doldurmak üzere. MESS'e bağlı işverenlerin "eşit işe eşit ücret(!)" getirmek amacıyla dayatmaya çalıştıkları grup sözleşmeleri aslında işçi sınıfını daha fazla sömürme ve işçi sınıfının daha geniş ekonomik, demokratik olanaklara sahip olmalarını engelleme çabalarından başka birşey değildir.

Grev başladığı ilk günden itibaren tüm emekçi halkımızın aktif desteğini gördü. Emekçiler DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikasını demokratik kitle örgütleri aracılığıyla maddi ve manevi olarak destekledi. Bu destek halen sürüyor ve sonuna kadar da sürecek. Teknik elemanların demokratik kitle örgütü olan TÜTED kendine düşeni yapma çabası içindedir ve bu çabayı tüm olanakları ile sürdürecektir. Teknik elemanları toplu sözleşme kapsamı dışında bırakmak isteyen

MESS'in bu oyunu kafa ve kol emekçilerinin birlik ve dayanışmasıyla bozulacaktır.

İşçi sınıfının kararlı mücadelesi karşısında şaşkınlığa ve öfkeye kapılan MESS, daha sonraki günlerde 26 Ağustos tarihinde 13 işyerinde lokavt ilan edeceğini açıkladı. Böylece grevleri durdurmayı planlıyordu. İşçi sınıfı ve Maden-İş'in kararlı tutumu karşısında MESS lokavt kararını uygulayamadı.

İşçilerin direnişlerini uzun süre sürdüremeyeceğini iddia eden MESS, üyesi bazı işverenler tarafından yapılan hesabın tutmadığını gördü. İşçi sınıfından değil, MESS'den kopmalar başladı. Maden-İş, Doğu Galvaniz fabrikasında toplu sözleşme imzaladı. Bu sözleşme 160 işçiyi kapsamına alıyordu. MESS'de birlikte örgütlenen, tekeli büyük burjuvazi ile tekeli olmayan küçük işverenlerin arasındaki çelişkinin bir yansıması olan bu olayın önümüzdeki günlerde yaygınlaşması muhtemel. Bilindiği gibi tekeli büyük burjuvazi "Grup sözleşmesi sistemiyle" aynı zamanda tekeli olmayan sermaye kesimlerini de kendi denetimi altında tutmayı amaçlamaktadır.

Daha sonraki günlerde Türk-İş, Maden-İş'in grevini desteklediğini açıkladı. Maden-İş grevi içinde bulunduğumuz günlerde 31 işyerinde sürüyor. Grevin gördüğü ulusal desteğin yanısıra uluslararası destek de söz konusu. Demokratik kitle örgütlerinin maddi ve manevi desteği, civar köylülerinin işçilere yaptığı sebze-meyve yardımları sürerken, Fransa'dan Genel İşçi Konfederasyonu (CGT), para yardımıyla işçi sınıfının uluslararası dayanışmasına güzel bir örnek daha veriyordu.

Faşizme ve emperyalizme karşı verilen politik mücadelenin yanısıra, ekonomik mücadele açısından da, MESS grevi ayrıca güncel bir önem taşıyor. DİSK'e bağlı Maden-İş öncülüğünde işçiler, tüm çalışanların desteği ile başarıya ulaşacaklardır. Zafer sonunda işçi sınıfının olacaktır.

TEKNİK ELEMANLARIN GREVÇİ İŞÇİLERLE DAYANIŞMASI SÜRÜYOR

MESS'e karşı kararlı direnişlerini sürdüren grevci işçilerle teknik elemanların dayanışması gün geçtikçe daha da güçlenerek sürüyor. Teknik elemanlar, çeşitli maddi dekteklerinin yanında, işyerlerine giderek grevci işçileri ziyaret ediyorlar. Bu çalışma örgütlü bir şekilde devam ediyor. Grev süresince de devam edecek.

Geçtiğimiz aylar içinde grevlerin sürdüğü illerdeki TÜTED Şubeleri toplu ziyaretleri gerçekleştirdiler. İşyerlerine teknik elemanların grevci işçilerle dayanışma içinde olduklarını bildiren pankartları astılar. TÜTED Ankara Şube üyeleri, Ankara'da TEMSAN işyerinde sürdürülen greve giderek dayanışmanın yeni bir örneğini verdiler.

FAŞİZME KARŞI DEMOKRATİK GÜÇLERİN EYLEM BİRLİĞİ

Pahalılık, işsizlik, baskı, kıyım ve terör... Türkiye kapitalizminin işçilere, emekçilere bugüne dek verebildiği yalnızca bunlar. Ama Türkiye kapitalizminin verebildiği başka şeyler de var. Koç'lara, Sabancı'lara, Eczacıbaşı'lara yani tekelci sermayeye, toprak ağalarına, ihracatçı ve ithalatçılara, büyük tüccarlara, bankerlere giderek büyüyen kârlar, kârlar... "Büyük Türkiye" "ağır sanayi hamlesi" "milliyetçi toplumu Türkiye" vaadlerinin ardında yaşanan tek gerçek bu.

Bir yanda, İstanbul'un Kalender sırtlarında hazineye ait arsalar üzerinde inşa edilmiş villalarında tatlı hayatlarını sürdüren para babaları, öte yanda, Ümraniye'deki basit gecekonduları, içlerindeki eşyalarıyla birlikte, panzerlerle yıkılan işçiler, emekçiler. İşte, Türkiye kapitalizminin büyük başarısını (!) simgeleyen çarpıcı, çarpıcı olduğu kadar somut bir tablo. Bu tablo yaşandı, yaşanıyor.

Yapısal olarak dışa bağımlı Türkiye kapitalizminin buhranı giderek artıyor. Sistem kendi içinde bir darboğazda. Üstelik emperyalizmin kaçınılmaz buhran ve sarsıntıları, ona bağımlı geri kapitalist yapıları çok daha derinden ve çok daha uzunsürelilikli ediyor.

Türkiye kapitalizmi kendine idame ettirebilmek için daha çok yatırım yapmak zorunda. Yatırım yapabilmek ise herşeyden önce bir iç tasarruf meselesi. İç tasarrufu artıramıyor. Çünkü tüketimi kısımlıyor. Tüketimin kısımlması, iç pazarın daralması demek. İç pazarı daraltmıyor. Dış pazara açılmadığı için iç pazarı daraltmıyor. Bugün zaten ürettiğini satmıyor. Pazar sıkıntısı var. Bunun için dış ticarete açık veriyor. İç tasarrufu artırmanın diğer bir yolu vergilendirme. İşçilerin, emekçilerin artık daha fazla vergi vermeye tahammülü kalmadı, daha çok vergi vermeye niyetleri yok. Vergi vermek, tabiatlarına aykırı. Bu durumda yatırım yapabilmek için başvuracakları tek kaynak kalıyor. Dış finansman. O da son derece sınırlı ve bir takım koşullara tabi. Emperyalist sistemin bör örgütü olan Uluslararası Para Fonu (IMF) koşullarını sıralıyor.

- Fiyatları artır,
- Ücretleri dondur,
- Paranın değerini düşür.

Sistemin idamesi için, kapitalizmin idamesi için, parabolalarının hayatlarını idame ettirmeleri demek olan kârlarını artırmaları için bu koşullar kabul ediliyor. Yaşadığımız günler, bunların MC eliyle uygulandığı günler. Yaşadığımız günler kapitalist gelişmenin (!) ceremesinin işçilerin, emekçilerin sırtına daha bir acımasızca yüklediği günler.

İşçiler emekçiler bugünleri artan fiyatlarda, işsizlikte yaşıyorlar. Hayatın dayanılmazlığında yaşıyorlar. Yaşanan yalnızca işsizlik, pahalılık değil. İşsizliğin, pahalılığın dayanılmaz boyutlara ulaştığı her kapitalist ülkede olduğu gibi, baskıyı, kıyımı, zulmü de yaşıyorlar.

Türkiye kapitalizmi, işçiler, emekçiler tepkilerini yükseltmesinler diye, tepkilerini örgütlü mücadeleye dönüştürmesinler diye, hayatın dayanılmazlığına başkaldırmasınlar diye baskı uyguluyor, kıyım uyguluyor, zulüm uyguluyor. Göz dağı veriyor. Öte yandan da Türkiye kapitalizminin siyasi temsilcileri resmi propagandalarında, sanki bu zamları yapanlar kendileri değilmiş gibi, işsizlikten kendileri sorumlu değilmiş gibi, bu zulmü yaranlar kendileri değilmiş gibi kapitalizme, emperyalizme karşı çıkıyorlar. Kapitalizmin, emperyalizmin uşakları halkın önüne kanlı ellerinde barış güvercinleriyle çıkacak kadar cüretkar.

Tüm bu gidişe dur diyecek tek güç işçilerin, emekçilerin ellerindedir. Tüm bu gidişi durduracak tek güç işçilerin, emekçilerin örgütlü mücadelesindedir. Tüm demokratik güçlerin faşizme ve onun kaynağı emperyalizme el ele, omuz omuza mücadelesi gündemdedir. Tüm demokratik güçlerin eylembirliği gündemdedir. Faşizme ve emperyalizme karşı olan tüm örgütler, kuruluş ve kişiler eylembirliği saflarında toplanmalıdır.

Zaman, siyasetleri ön plana çıkarmadan, harekete herhangi bir siyasetin illa kandi damgasını vurma endişesini ön plana çıkarmadan faşizme ve emperyalizme karşı mücadelede ortak bir noktada, ortak bir program etrafında buluşma çabası ve endişesinin, duyarlılığının ön plana çıkarılacağı zamandır. Zaman, kitlede örgütlülüğün yaygınlaştırılacağı, tabanda somut talepler, somut hedefler etrafında birliğin sağlanacağı zamandır. Demokrasiden yana olduğunu söyleyen her örgüt, kuruluş ve kişinin acil görevi budur.

MC'lerin, faşizmin asıl gücünü aldığı sınıfsal yapının, Türkiye kapitalizminin bir ürünü olduğu, faşizmi bir daha dirilmemek üzere yenilgiye uğratacak uzun soluklu tek gücün işçi sınıfında ve onun müttefiki emekçilerde olduğu bir an için olsun akıldan çıkarılmadan görev başına.

- Yaşasın demokratik güçlerin eylembirliği.
- Yaşasın antifaşist, antiemperyalist mücadelelerimiz.

TEKNİK VARDİYA

Emperyalist sistem içinde sömürülen ülkelerin teknik elemanları ülke sanayiinin dışı bağımlılığı sonucu genellikle katalog çevirmenliği, ürün tanıtıcılığı, pazarlama, mevcut bir fabrikanın işletilmesi gibi işlerde çalıştırılırlar. Bu işler için teknik elemanın yaratıcı gücüne gereksinme duyulmadığı gibi, bu ülkelerde teknik elemanın yaratıcı gücünü kullanabileceği çalışma alanı da pek yoktur. Emperyalist sistem içinde gerikalmış ülkelerdeki teknik elemanlar bir yandan bilgi ve becerilerini kullanamamanın sancısını çekerlerken, diğer yandan insanca yaşayabilecek ücret alamamanın sıkıntısı içindedirler.

Uluslararası tekellerin gelişmiş ülkelerde ürettikleri sınavi mamulleri gerikalmış ülkelere satmak suretiyle sürdürdükleri sömürü, çağımızda değişik boyutlar kazanmıştır. Bu

tekeller yüksek teknoloji gerektiren, az işçilikle üretilip büyük kârlar bırakan elektronik komponentleri, kumanda sistemleri, rulman ve benzeri alanları gene tekellerinde tutmakla beraber genellikle kaba işçilikle üretilen, yüksek teknoloji gerektirmeyen ve yoğun emek kullanılan işleri artık sömürdükleri ülkelerdeki ortakları ile birlikte o ülkenin işçisini çalıştırarak yapmakta ve çok daha yüksek kârlar elde etmektedirler.

Ülkemizde de yoğun emek gerektiren dökümcülük, otomobil, kamyon ve traktör montajcılığı, motor ve aktarma organları üretimi gibi işlerden önemli bir bölümü tekeller ve yerli ortaklarının müştereken kurdukları tesislerde, Türk işçisinin emeği ile yapılmaktadır. Geri kalmış ülkelerde bu tür işlerin yapılabilmesi için zorunlu olan ana mallar da devlet eliyle üretilip özel sektöre sunulmaktadır.

Devletin özel sektöre sunmak üzere üretmek durumunda olduğu demir, alüminyum ve benzeri ana ürünler ile kömür, elektrik, petrol üretiminde teknik eleman gerçek çalışma alanına kavuşmaktadır. Bu alanlarda istihdam edilen teknik elemanlar değer üretmekte, ürettikleri değer karşılığında insanca yaşayabilecekleri ücret ve sosyal haklar talep etmektedirler.

İskenderun Demir Çelik Tesislerinde çalışan teknik elemanların sorunları, teknik elemanların üretim süreci içinde yer aldıkları ve değer ürettikleri olgusu göz önüne alınmadan hazırlanmış bir personel yasası ve yan ödeme kararnamesi ile üretim süreci içinde yer alan, değer üreten ve karşılığında insanca yaşanabilir ekonomik ve sosyal haklar talep eden teknik elemanlar arasındaki çelişkiden kaynaklanmaktadır.

Sorunun çözümü grevli toplu sözleşmeli sendikal hakların alınmasına bağlı olmakla beraber, mevcut personel yasası ve yan ödeme kararnamesi ile kazanılan hakların da sonuna kadar savunulması gerekmektedir.

Yan ödeme kararnamesinin Teknik Hizmetler Bölümü Not 5-A maddesinde, projelerde ve araştırma, planlama, etüd, inşaat, tesis, maden arama ve kesin hesap faaliyetlerinde çalışanların temininde güçlük zamlarına 650 puana kadar ilave yapılacağı hükmü getirilmiştir. İskenderun Demir Çelik Tesislerinin adından da görüldüğü gibi burada yapılan faaliyet, bir tesis faaliyetidir. Bu nedenle İSDEMİR'de çalışan tüm teknik elemanlara, ayırım gözetilmeksizin, kararnamesinin Not 5-A maddesinde belirtilen temininde güçlük zammının verilmesi gerekmektedir.

Not 3a)da ve Not 3b) de belirtilen iş riski zamları da bu maddelerde tanımlanan işleri yapan teknik elemanlara, ayırım gözetilmeksizin verilmelidir. Not 3a) maddesinde "Radioaktif ve zehirleyici maddelerle çalışanlar ile açık maden sahasında, kuvvet santrallerinde ve vardiyalı işlerde sürekli olarak çalışanlara ayrıca (125) puana kadar iş riski zammı verilebilir" denilmektedir. Bu maddeden görüleceği gibi vardiyalı çalışma, çalışana ilave bir külfet yüklemektedir ve bunun karşılığında bir ilave ödeme yapılması yasa koyucu tarafından kabul edilmiştir. Diğer yandan İş Yasası da gece çalışmasının çalışana ilave bir külfet getirdiği ilkesini kabul etmiş ve zamlı ücret ödeme hükmünü getirmiştir.

ELEMANLARIN SORUNU

Yan ödeme kararlarının Not 3a) maddesine bakıldığında, işyerinin durumuna ilişkin "Radyoaktif, zehirleyici maddeler, açık maden sahaları, Kuvvet Santralleri" gibi tanımlar ile, çalışma zamanına ilişkin "vardiyalı işler" tanımının aynı madde içinde toplandığı görülmektedir. Farklı kavramları aynı madde içinde toplamak suretiyle kararnameyi hazırlayanların önemli bir yanlışlık yaptıkları ve bu davranışları ile teknik elemanların çalışma koşullarına ne ölçüde yabancı oldukları açığa çıkmaktadır.

Bu maddeye göre bir kuvvet santralında, bir açık maden sahasında, ya da radyoaktif ve zehirli maddelerin bulunduğu bir işyerinde çalışan teknik eleman işyeri nedeni ile 125 puan iş riski zammı almaktadır. Aynı işyerinde vardiyalı olarak çalışan bir teknik eleman ise kuvvet santralında, açık maden sahasında ya da radyoaktif zehirli maddelerin bulunduğu işyerinde çalıştığı için 125 puan almakta fakat vardiyalı çalışmasına karşılık kendisine herhangi bir ilave ödeme yapılmamaktadır. Bu teknik elemana, gerek İş Yasa-

sında, gerekse yan ödeme kararlarında ilave bir külfet yüklediği kabul edilen ve ilave bir ödeme yapılması gerektiği belirtilen bir iş yaptırılmakta, fakat karşılığında bir ilave ödeme yapılmamaktadır. Bilindiği gibi karşılığı ödenmeden yaptırılan iş angaryadır ve Anayasamız angaryayı yasaklamıştır.

Kararnameyi hazırlayanların, teknik elemanların çalışma koşullarına yabancı olmalarından doğan bu hataya değişik kuruluşlarda bazı çözümler aranmıştır. Lojman tahsisinde vardiyalı çalışanlara öncelik tanınması, vardiyasında bir grup personeli yönetmek durumunda bulunan teknik elemanlara Vardiya Şefi ünvanı verilmesi ve iş gücünün zammının şef kadrosundan ödenmesi gibi çözümler diğer kuruluşlarda olduğu gibi İskenderun Demir Çelik Tesislerinde de uygulanabilir.

Vardiyalı çalışmanın ilave bir külfet yüklediği ve bunun karşılığında ilave bir ödeme yapılması gerektiği, gerek İş Yasası, gerekse yan ödemeler kararname ile kabul edildiği halde, herhangi bir ilave ödeme yapmaksızın teknik elemanları vardiyalı çalıştırmak suretiyle angarya yaptıran yöneticilere karşı, Anayasadan ve yasalardan kaynaklanan haklarımızı savunmaya devam edeceğiz.

BİR PTT KURANPORTÖR TEKNİSYENİ SESLENİYOR:

PTT TEKNİSYENLERİNİN DAYANIŞMASI ÖNLENEMEZ...

Değerli Arkadaşlar,

Sendikal hak ve özgürlük için uzun zamandan beri sınıf bilincindeki PTT emekçilerinin uğraşı bugüne değin, sermaye yanlı çıkarıcı idarecilerin aşırı engellemelerinden dolayı bir gelişme gösterememiştir.

Böl ve yönet politikası, hiç bir yasal dayanağı olmayan PTT emekçilerinin üzerinde acımasız uygulanmıştır, bu uygulamaya halen devam etmektedir.

İş Mahkemelerince, Danıştay ve Yüksek Hakemler Kurulunca verilen PTT'deki teknisyen, dağıtıcı, hat bakıcıları, şoför ve tesisatçı kadrolarında çalışanların tümünün işçi olmasını gerektiren kararların hiç biri uygulanmamıştır. Çalışanlar arasındaki çok büyük ücret farkları PTT bünyesindeki emekçilerin birleşme ve dayanışmasını imkansız kılmıştır. PTT teknisyenlerinin birleşme ve dayanışmalarını önlemek için, yasa dışı tayinler ve yan ödemedeki haksız uygulamalar tüm merkezlerde Genel Müdürlük emriyle yapılmaktadır. Kuranportör, radyolink ve enerji teknisyenleri ile santral, telem, iç ve dış şebeke teknisyenleri arasındaki yan ödeme, giyim eşyası yardımı ve fazla mesailer aynı çalışma koşullarında olan bu personel arasında çok büyük farklılık ve eşitsizlik içinde verilmektedir. Bu eşitsizlik diğer yardımcı personele de yansdığından İŞ HUZURU VE GÜVENLİĞİ hiç bir zaman sağlanamamıştır.

Fazla mesailerin ödenmesi ve dağılımındaki başka bir uygulama ise dünyanın hiç bir yerinde görülemeyecek kadar kanunsuz ve keyfi bir idarenin basit örneğidir.

Bir ay içinde 136 saat fazla çalışmaya mecbur bırakılan bir teknisyen bunun karşılığında ancak 100 saatlik fazla mesai karşılığı olan 716,- TL. alabilmektedir.

Fazla çalışmanın mecburi olduğu PTT işyerlerinde;

Her tür iklim koşullarında sabah-akşam posta çantası taşıyan DAĞITICI; dağ bayır demeden her tür arazide gece-gündüz hayatını ortaya koyan direktteki BAKICI; zaman mefhumu olmadan konuşma temin eden TELEFON HİZMETLİSİ (memuru değil) ve hiç bir sosyal imkanı verilmeyen, 24 saat devamlı görevde kalabilen, dağbaşlarında susuz ve yolsuz radyolink istasyonlarında çalışan PTT TEKNİSYENLERİ VE MUHAFAZLARI; bir telefonla milyon kazananların sayesinde, tüm yargı organlarının kararlarına rağmen memur sayılmaktadır. Memurların ise 8 saatten fazla karşılıksız çalıştırılmadığı 657 sayılı yasa yazılıdır.

PTT emekçileri arasındaki meslekere göre derneklerin kurulması da böl-yönet politikasının tipik bir örneğidir. PTT emekçileri arasındaki demokratik hak ve özgürlük mücadelesi veren derneklerin çalışma ve gelişme imkanları PTT tarafından tamamen kısıtlanmış ve engellenmiştir. Örneğin TÜM PTT-DER kurucu ve yöneticilerinin hepsi kıyımaya uğramıştır.

PTT işyerlerini kapsamına alan Personel Yönetmeliği ise personeli korumaya yönelik unsurlardan tamamen uzak ve personeli kolayca işten atmaya müsaittir. Ölüm, sakatlık ve iş kazalarındaki fonlar ise bugünün koşullarına cevap vermekten çok uzaktır.

Anayasanın tanıdığı hak ve özgürlüklerin kısıtlandığı ve tanınmadığı PTT işyerlerinde, insan EMEĞİ ve ONURUNUN korunması için "HAK VERİLMEZ ALINIR" ilkesine inanan PTT teknisyenleri mutlaka sendikal hak ve özgürlük mücadelelerinde başarıya ulaşacaktır.

TÜTED Antalya Şubesinde hazırlanan çalışmayı okuyucularımıza aynen sunuyoruz:

ANTALYA PİL FABRİKASINDAKİ GREV SONA ERDİ

Antalya PİL Fabrikasında 20 aydır sürdürülen grev, çözüme bağlandı. Böylece işçilerin kararlılıkla birlik ve dayanışmalarını sürdürdükleri bir grev daha geride kaldı.

Yaklaşık 17000 işçinin çalıştığı MKE bünyesinde DİSK'e bağlı tek sendika Petkim-İş'tir. Yani 17000 işçiden ancak 270'i sarı sendika zincirini kırmıştıdır.

Grevin uzun sürmesinin önemli nedenlerinden birini PETKİM-İŞ'in MKE bünyesine atılması isteği teşkil etmektedir. Nitekim fabrikada daha ilk sendikalaşma hareketinin başladığı günlerden itibaren işçiler sarı sendikalar sokulmak istenmiş, bu harekete öncü olanlar o zamanlarda işyerinden uzaklaştırılmışlardır. Grev süresince bazı işçiler grevci işçileri karşı sarı sendikalar kurmakla görevlendirilmişlerdir. Ayrıca Genel Müdürlük yetkilileri ve Fabrika Müdürü grevi kırmak için seferber olmuşlardır.

Antalya Halkına grev sebeplerini çarpıtıp bildirenler dağıtılmış, açıklamalar yapılmıştır. Fabrika personeli ve teknik elemanlar üzerine baskı yapılmış, her memurdan birkaç işçinin caydırılması istenmiştir. Grev esnasında ilerici teknik elemanlardan birkaçı diğerlerine baskı olsun diye sürülmüştür. Ancak bütün bunlar işçilerin ve sendika yöneticilerinin sürdürdükleri birlik ve sendikal kararlılık önünde boşa çıkmış, bu yolları zorlayanlar ve onlara kanalar toplum önünde tecrit olmuşlardır.

Grev sonuçları ile ilgili olarak görüştüğümüz teknik elemanlar, bu grevin örgütlü birliğin ve grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkına sahip olmanın gücünün somut ve en iyi örneği olduğunu belirtmişler ve grevlerde grevci işçileri destek olmanın teknik elemanlar-işçileri ve tüm çalışanların birlikteliğine giden en sağlam yol olduğunu vurgulamışlardır.

Sendika yöneticileri ise bundan böyle işçiler arasındaki birlikteliğin güçlendiğini ekonomik ve demokratik hak alma yolunda kararlılığında içerdiğini belirtmişler, ileriye dönük çalışmalarında fabrika içi çeşitli faaliyetlerde teknik elemanlarla birlikte davranmaya özel bir özen göstereceklerini söylemişlerdir.

PİL Fabrikasında 20 aydır süren grev; Türkiye işçi sınıfının sendikal mücadelesi ve teknik eleman-işçi dayanışması içerisindeki yerini almıştır. Sonuçları-sürdürülüşü bundan böyle herkese örnek, nice sendikal mücadelelere önder olacaktır.

KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARINDA İKRAMİYELER EN AZ ÜÇ YIL ERTELENDİ

Kamu İktisadi Teşebbüslerinde çalışan personele 440 sayılı Yasanın 30. maddesi uyarınca verilmesi hükme bağlanan ikramiyeler yerine, İktisadi Devlet Teşekküllerine ait personel rejimi yeniden düzenleninceye kadar, 7244 Sayılı Kanunun esasları dahilinde 3659 Sayılı Kanununun 4621 Sayılı Kanunla Değiştirilmiş Bulunan 13. maddesinin (C), (E) ve (G) fıkralarınca verilmesi hükme bağlanmış bulunan ikramiye, prim ve temettüer verilmekte idi.

15.8.1977 tarihinde kabul edilen 468 Sayılı Kanunun değiştirilmesine ilişkin 2102 Sayılı Kanun ile, KİT'lerde verilen ikramiyelere ilişkin yeni hükümler getirilmiştir. Bu yasa ile KİT'lerin denetlenmesi için 15 Cumhuriyet Senatosu üyesi ve 35 milletvekilinden oluşan bir "Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu" kurulmuş, "KİT personeline 440 sayılı Kanunun 30. maddesi ile geçici 7. maddesinde öngörülen hakların verilebilmesi için T.B.M.Meclisince bu teşebbüslerin, bilançolarla netice hesaplarının tasvibedilmiş; genel görüşmeye tabi olanların görüşmelerinin tamamlanmış olması gerekir" hükmü getirilmiştir. T.B.M.Meclisinde KİT'lerin bilançolarının görüşülmesi en az üç yıl sürmektedir. Bu hüküm ile hakedilen ikramiye, prim ve temettüerlerin ödenmesi üç ya da daha çok yıl ertelenmiş olmaktadır.

İKRAMİYELERİN TEK NEDENİ KARLILIK DEĞİLDİR

KİT'lerde çalışanlara verilen ikramiye, prim ve temettüerlerin kârlılık esasına göre verilmediği bilinmektedir. Esasen fiyatları Bakanlar Kurulunca tesbit edilen mal ve hizmetlerin üretim ve satışı ile uğraşan personelin bu fiyatlar sonucu doğan kâr ya da zarardan sorumlu tutulamayacağı açıktır. Nitekim 440 sayılı Yasanın 30. maddesinde "Kârlarından, yukardaki fıkra gereğince, ikramiye olarak ayrılacak mblağlar bir aylık maaş veya ücret tutarında ikramiye verilmesine yetmeyen teşekküllerle fiyatları Bakanlar Kurulunca belli edilen mal ve hizmetlerin üretimi veya satışı ile uğraşan teşekküllerin her çeşit personeline ne suretle ikramiye verilmesinde tek kıstasın kârlılık olmadığı açıkça belirtil-

miştir. Yine aynı maddede "Görevlerinde olağanüstü gayret göstermek suretiyle kârlılık veya verimliliği artıranlara veya işletme faaliyetlerinde yararlı buluş getirenlere yönetim kurulunun teklifi ve ilgili Bakanlığın onayı ile üç aylık ücret tutarına kadar ikramiye verilebilir" hükmünden de görülebileceği gibi ikramiye verilmesi için tek kıstas KİT'lerin bilançolarını kârla kapatmaları değildir, verimliliği artırmak, yararlı buluş getirmek de kârlılık kadar önemli kıstaslardır.

KİT'lerde ikramiye, prim ve temettü verilmesinin tek dayanağı kârlılık olmadığına göre bu personelin haklarının verilebilmesi için bu teşebbüslerin bilanço ve hesaplarının T.B.M.Meclisince tasvip edilmiş olmasını şart koşmak, hak edilen bir alacağın ödenmesini, gereksiz yere, belirsiz bir süre ertelemektir.

İKRAMİYELERİN VERİLMESİNİ ÖNLEYİCİ BİR DURUM : YETKİ GASPI

Kanunun üzerinde durulması gereken bir başka yönü de yetki gaspidir. 440 sayılı Yasa gerek 1 maaş tutarındaki ikramiye, gerekse 3 maaş tutarındaki ikramiyenin yönetim kurulu teklifi, ilgili Bakanın onayı ile verileceğini belirlemiştir. 2102 sayılı Kanun ile getirilen kazanılmış hakların verilebilmesi için bilanço ve netice hesaplarının T.B.M.Meclisince tasvibedilmiş olması hükmü, 440 sayılı Yasa ile yönetim kurulları ve ilgili Bakanlar verilmiş olan yetkinin kullanılmasını engelleyici niteliktedir. Yine 440 sayılı Yasa üç aylık tutarının üzerinde (6 aylık ücret tutarını aşmamak üzere) ikramiyeye layık görülenler için Bakanlar Kurulunun yetkili olduğu hükmünü getirdiği halde söz konusu sınırlayıcı hüküm ile Bakanlar Kurulunun bu yetkisinin kullanılması da fiilen engellenmiştir.

Yukarıdaki açıklamalar MC iktidarının çalışanların kazanılmış haklarını ödememek için nasıl akıl almaz yollara başvurabileceğini göstermektedir. Ancak unutulmaması gereken bir başka nokta da bu yasa önerisinin MC'nin etkin olmadığı Cumhuriyet Senatosunda süresi içinde görüşülmediği için kesinleşmiş olmasıdır.

Son zamlar zaten büyük bir geçim sıkıntısı içinde bulunan tüm emekçiler için hayatı daha da çekilmez hale getirdi. Sendikal haklardan yoksun bulunan kamu kesiminde çalışan emekçiler için durum daha da kötü. Daha da kötü çünkü, yüzbinlerce büro emekçisinin, eğitim emekçisinin, teknik elemanın artan fiyatlar karşısında kendi ücretlerinin de artırılmasını sağlayacak toplu pazarlık hakları yok, sendikal hakları yok. Fiyatların artırılmasıyla kârlarını gün ve gün yükselten para babalarının kamu kesiminde çalışanlara sendikal hak tanınmasına bu denli karşı çıkışlarının nedenleri artık kitleler tarafından kavrandı. "Fiyatlar artmalı, ama ücretler artmamalı. Ücretlerin artmaması için de her şeyden önce emekçilere, ekonomik hakların alınmasındaki en etkin araçlardan biri olan sendikal örgütlenme, sendikal mücadele hakkı tanınmamalı, onların bu haklarını kullanmaları sonuna dek kısıtlanmalı."

Kamu kesiminde çalışan emekçiler katsayının önümüzdeki bütçe yılında yükseltileceği masahyla uyutulamazlar. Çünkü onlar katsayı artışlarının kendilerine ne getirebildiğini yaşayarak gördüler. Katsayı artışına bel bağlayamazlar. Bunu bekleyecek takatları da kalmadı.

Bugün "asgari ücretin" artırılması gündemde. Personel yasasında en düşük memur ücretinin "asgari ücretin" altında olamayacağı hükmü var. İşçilerin asgari ücreti yükseltilebildiği takdirde düşük ücretli yüzbinlerce kamu kesimi emekçisinin de ücretinin artması yolu açılıyor. Bunun için Tüm Teknik Elemanlar Derneği TÜTED olarak TÜM-DER Genel Başkanı Sayın Erhan Tezgor ön önerisine ve çağırısına katılıyor ve asgari ücretin en az 5000.TL.sına çıkarılması, asgari ücretten vergi kesilmemesi için tüm kamu kesiminde çalışan emekçileri işçilerle birlikte mücadeleye çağırıyoruz.

**ASGARİ ÜCRET
EN AZ BEŞ BİN
LİRA OLMALIDIR**

GÜNAY BOLAZAR
Merkez Yönetim Kurulu Üyesi

Konut sorunu tüm işçi, ücretli emekçiler ve hatı bazı küçük burjuvaların ortak sorunudur. Bu nedenle konut sorunuhakkında işçiler için yapılan yaklaşımlar kamu personeli için de geçerlidir.

Kişinin yaşamını sürdürebilmesi için beslenmesinin yanında sağlık koşullarına elverişli konutlarda barınması da gereklidir. Sağlık koşullarına elverişli olmayan bir konutta yaşamını sürdüren emekçinin hastalık ve kötü yaşam koşulları nedeni ile iş gücünün verimliliğinde azalma olacağı aşıktık. Teker teker ele alındığında kapitalistin çalıştırdığı kişileri kısa dönemde mümkün olabildiğince sömürme eğilimine karşılık sistem olarak kapitalizmin, varlığını sürdürebilmesi için emekçilere duyduğu gereksinme, onların beslenme, sağlık ve konut sorunları ile ilgilenmeyi zorunlu kılmıştır. Bazı fabrikatörlerin fabrika çevresine yaptığı konutları işçilere kiralaması bir yandan çok kârlı bir yatırım alanı oluşturmaktadır diğeryandan konuta bağlanan işçi fabrikatörün dayattığı koşullarda çalışmaya mecbur bulunmaktadır.

Burjuvaziye emekçilerin konut sorunu ile yakından ilgilendiren bir başka nokta da kötü yaşam koşullarındaki işçi mahallelerinde çıkan salgın hastalıkların zaman zaman bu alanın dışına taşarak kapitalistlerin yaşadıkları daha havadar ve sıhhi semtlere de yayılmasıdır. Engels Konut Sorunu adlı eserinde bu konuya değinmekte ve "Bu gerçek, bilimsel olarak kanıtlandığı andan itibaren hayırsever burjuvalar, işçilerin sağlığı için soylu çabalar göstermekte birbirleriyle yarışa girdiler. Tekrar tekrar ortaya çıkan salgınların kaynağını yok etmek için dernekler kuruldu, kitaplar yazıldı, öneriler sunuldu, yasalar tartışıldı ve çıkarıldı. İşçilerin konut koşulları incelendi ve en göze çarpan kötülüklerin düzeltilmesine girişildi." demektedir.

İngiltere'de 1810'lardan sonra yaygınlık kazanan köylük bölgelerindeki büyük fabrikaların yakınında, fabrikalarla birlikte işçi konutlarının yapılması, sanayileşmede İngiltere'yi izleyen Fransa'da

KONUT SORUNU

ve Almanya'da çok daha sonraları benimsendi. Bu girişimler konut sorununu çözmedi. Tam tersine, büyük fabrikaların çevresinde giderek büyüyen şehirleşme, konut sorununu daha büyük boyutta yeniden yarattı.

Bir alternatif olarak öne sürülen, işçilerin şu yada bu yolla kent konutlarına sahip olmaları konusunda aynı eserde Engels şöyle diyor; "Büyük kentlerdeki işçilerimiz için hareket özgürlüğü varlıklarının birinci koşuludur ve toprak mülkiyeti ancak bir ayak bağı olabilir. Onlara kendi konutlarını verirsiniz ve tekrar toprağa zincirlerseniz, fabrika sahiplerinin ücret kesmelerine karşı direnme güçlerini yokedersiniz."

"İşçinin kendi konutunu satın alması gerektiği düşüncesi, tüm olarak, gene Prudhoncunun temel gerici görüşüne bağlıdır... Prudhon sadece bir tek noktayı unutuyor: Bütün bunların gerçekleştirilebilmesi için dünya tarihi saatini bir yüzyıl geri almak gerekir, ve bunun sonucu olarak da, bu günün işçileri yüce büyükbabaları gibi dar kafalı, sefil, sinsî köleler olur."

Çağımızda gelişen ulaşım olanakları ve büyük kentler çevresinde toplanan sanayi kuruluşları teker teker gözönüne alındığında konut edinmenin işçiyi patronun direteceği koşulları kabul etmeye zorlayacağı görüşü önemini yitirmiş gibi görünmekte ise de kapitalist sistem göz önüne alındığında aynı önemi koruduğu görülmektedir. İşçilerin kendi konutlarına sahip oldukları daha küçük kentlerde ücretlerin düşük olması bu yargıyı doğrulamaktadır.

Konut sorunu kapitalist sistemin özünden gelen bir sorundur. Konut kirası yoluyla yaratılan sömürü, yani arsa rantı, amortisman ve onarım giderleri dışında, ev sahibine açıktan kalan kâr artı değer paylaşımında ev sahibinin hissesine düşenden başka birşey değildir. Engels bu konuya şu cümlelerle değinir. "Bu şekilde üretilen artı değer, Papa ve Kayzer'den tutun da gece bekçisi ve onun altındakiler kadar, kapitalist sınıf, toprak ağaları ve onların ücretli uşakları arasında bölüşülür. Bu bölüşümün nasıl yapıldığı konumuz dışındadır; fakat şu kadarını kesinlikle söyleyebiliriz: Bütün çalışmayanlar,

ancak kendilerine şu veya bu şekilde ulaşan bu artı değerın bir kısmıyla yaşayabilirler."

İşçinin kendi evine sahip olması sonunda kira yoluyla sürdürülen sömürünün sona ermesi ve artı değerden ev sahibinin aldığı payın işçiye kalması da mümkün değildir. Engels'in aşağıdaki sözleri bu gerçeği apaçık gözler önüne sermektedir. "Belli bir sanayi alanında her işçinin kendi evine sahip olmasının bir kural haline geldiğini varsayalım. Bu durumda bu alandaki işçi sınıfı kira vermeden yaşar; artık kira harcamaları işgücünün değerine dahil değildir. İş gücünün üretim değerindeki her düşüş, yani işçinin geçim ihtiyaçlarındaki her sürekli fiat düşüşü, 'siyasi iktisadın demirden yasaları esas alındığında' emek gücü değerinde düşüşe eşittir ve bu yüzden ücretlerin buna uygun bir düşüşü ile sonuçlanır. Ücretlerde kiradan tasarruf edilen ortalama tutara uygun bir düşme görülecektir. Yani işçi kendi evi için kira verecek, ama bunu eskisi gibi para olarak ev sahibine değil, karşılığı ödenmemiş emek olarak çalıştığı fabrikanın sahibine verecektir. Böylece işçinin küçük evine yatırdığı tasarruflar, hiç kuşkusuz bir yere kadar sermaye olacaktır, ama kendi için değil, onu çalıştıran kapitalist için."

Engels'in yukarıdaki sözleri, kapitalist ülkelerde Devletin, emekçilerin konut sorununa duyduğu yakın ilgiyi açıklamaktadır. Anayasamızın 49. maddesinde "Devlet yoksul ve dar gelirli ailelerin sağlık şartlarına uygun konut ihtiyaçlarını karşılayıcı tedbirler alır." hükmü ile konut sorununda Devlete görev verilmiştir. 657 sayılı yasanın 193 ve 194. maddeleri de Devlet memurlarının konut sorununa ilişkin hükümler getirmiştir. Diğer yandan S.S.K. ve Emlak Kredi Bankası kredileri ile konut edinme Devlet tarafından teşvik edilmektedir.

Kapitalist ülkelerde emekçilerin konut sorununu çözme görevini devletin üstlenmesi, kredi, kooperatifler ve benzeri yollarla, çözüm aranması yeni bir olgu değildir. Londra'daki uygulamalarında ortaklarına tatlı kârlar bırakan yapı dernekleri kıta Avrupasında da taklit edilmişti. Louis Bonapart yönetimindeki devletin, sermayenin üçte birini ödünç verdiği kooperatiflerce yapılan Mülhausen işçi kenti Alsaslı kapitalistlere tatlı kârlar getirmekten ve kıta Avrupası burjuvazisinin göstermeliği olmaktan öteye gidemedi.

Tüm yasal düzenlemelere rağmen kapitalist ülkelerde konut sorunu çözülmemiştir. Kentlerimizi kuşatan, bir odasında 8-10 nüfusun yaşadığı gecekondu konut sorununun ülkemizde de çözümlenmediğinin kanıtıdır. Diğer yandan kira giderlerinin, aylık gelirin % 60 ila % 100'ünü bulması, büyük kentlerimizde bu alandaki sömürünün vardığı boyutu göstermesi açısından ilginçtir. Oysa kira giderlerinin aylık gelire oranı Fransa'da % 7,7, Federal Almanya'da % 9,2, Bulgaristan'da % 5 ve Sovyetler Birliğinde % 3 dolaylarındadır.

Ülkemizde konut sorununun vardığı boyutları göstermesi açısından ilginç bir sonuç da E.G.O. işletmesinde yapılan bir ankette ortaya çıkmıştır.

Ankara'da EGO İşletmesinde çalışan memurların % 39'u gecekonduya oturmaktadır.

Anayasada hükme bağlanmasına, yasalarda amir hükümler getirilmesine rağmen kapitalist ülkelerde konut sorunu önemli bir sorun olarak sürmektedir. Bu sorunun niçin çözümlenemediğini yine Engels'in adı geçen yapıtımdan alıntılarla anlatmaya çalışalım. Engels bu konuda şunları söylüyor: "Konut darlığını ortadan kaldırmak sermayenin elinde olsa bile sermaye bunu istemez, bunu tam olarak kanıtladık"... "Bugünkü devletin, konut sorununa bir çözüm yolu getirmeye ne gücü ne de isteği olmadığı açıkça anlaşılıyor. Devlet, sömürülen sınıflara, köylülere ve işçilere karşı olan toprak sahipleri ve kapitalistlerden, yani mülkü olan sınıfların örgütlenmiş toplu gücünden başka birşey değildir. Tek tek kapitalistlerin (burada yalnız onlar söz konusudur, çünkü bu durumla ilgili olan toprak sahibi de öncelikle bir kapitalist gibi hareket eder) istemediğini, onların devleti de istemez..." Ashında burjuvanın, konut sorununu kendi bildiği yoldan çözmek için bir tek yöntemi vardır. Bunu öyle bir biçimde çözer ki, getirilen çözüm, sorunu durmadan yeniden ortaya çıkarır."... "Burada sık bir biçimde inşa edilmiş olan işçi meskenlerini yıkarak buradan uzun, düz, geniş caddeler geçirmek ve bu caddelerin her iki yanına büyük lüks binalar inşa etmekteki amaç, barikat savaşını daha da zorlaştırmak gibi stratejik bir hedefin yanısıra hükümete bağımlı özellikle Bonapart'çı bir inşaat işkolu proleteryası geliştirmek ve kenti baştan aşağı bir lüks kenti haline getirmektir."... "Bu eylem için gösterilen nedenler birbirinden ne kadar farklı olursa olsun, sonuç her yerde aynı: Rezalet örneği ara yollar ve dar sokaklar ortadan kalkar ve büyük başarıdan dolayı burjuvazi kendisiyle bitmek tükenmek bilmeyen bir biçimde övünür. Ne var ki bu kepaze ara yollar ve dar sokaklar hemen başka bir yerde çıkıverir, çoğu zaman da yeni yapıların hemen yanbaşındaki semtte görünür."

Büyük kentlerimizde kibar semtlerini kuşatan gecekonduların niçin artan bir hızla geliştiğini, ve konut sorununun niçin bir türlü çözülemediğini anlatmak için başka yoruma gerek var mı?

ÇIRAK, KALFA VE USTALIK

Bozkurt BENDERLİOĞLU ' Teknik Eleman Örgütleri Ortak Çalışma Programı Teknik Eğitim Komisyonu Üyesi

I GİRİŞ:

20 Haziran 1977 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edilen 2089 sayılı yasa ile çalışma hayatımız ve insan gücü yetiştirme yapımız yeni bir düzeye kavuşmaktadır. (1)

Çırak, Kalfa ve Ustalık Kanun tasarısı 1960 yılından sonra hazırlanmış, 1970 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilmiş; fakat Cumhurbaşkanı'nca veto edilince yürürlüğe girememiştir.

Çıraklık Kanunu'nun kapsamı yetkili organları ve meslek eğiliminin finansmanı konusunda getirdiği yenilikler ana hatlarıyla aşağıda özetlenmiştir.

1. Kanunun Kapsamı

Çırak, kalfa ve ustalık Kanunu'nun kapsamı aşağıda açıklanmıştır: Madde 1.

a- 507 sayılı kanuna tabi iş yerleri (Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu'na bağlı işyerleri) ni kapsamaktadır. Bu iş yerleri genellikle 10 kişiden az işçi çalıştıran esnaf ve küçük sanayilerden oluşmaktadır.

b- 5590 sayılı kanuna göre kurulmuş olan mesleki teşekküllere kayıtlı işyerlerinde çalışanları kapsamaktadır. Bu işyerleri 10'dan fazla işçi çalıştırmakta olup büyük işyeri olarak tanımlanmakta ve T. Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğine kayıtlı bulunmaktadır.

Bu kanun, yukarıda nitelikleri tanımlanan iş yerlerinde çalıştırılan çırak, kalfa ve ustalara uygulanacaktır.

c- Devlete bağlı kurumlarla, Kamu İktisadi Teşebbüsleri kendi bünyelerinde çırak okulu açabilirler. Bu okullarda uygulanacak yönetmelikler Milli Eğitim Bakanlığı ile ilgili kuruluş tarafından ortaklaşa hazırlanacaktır.

Yukarıda belirtilen bir iş yerinde çırak olabilmek için:

- En az ilkokuldan mezun olmak,
- 12 yaşından küçük 18 yaşından büyük olmamak,
- Seçtiği sanatın gerektirdiği evsafi haiz olmak şartı aranmaktadır.

2. Kanunun Getirdiği Organlar

Çıraklık Kanunu'nun 43. ve 47. maddesi organizasyon şeklini göstermektedir.

a- Çıraklık Kurulu
Çıraklık Kanununun uygulamaya dö-

nüştürmek amacıyla, kamu, özel sektör ve işçi temsilcilerinin katıldığı en üst karar organı "Çıraklık Kurulu" olarak tanımlanmıştır. Bu kurula;

— MEB Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarı veya Yardımcısı,

— MEB'in ilgili genel müdürlüğü temsilcisi,

— Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Küçük Sanatlar Dairesi Başkanı veya Yardımcısı,

— Çalışma Bakanlığı temsilcisi,

— Ticaret Bakanlığı temsilcisi,

— Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu Başkanı ve Temsilcisi,

— T. Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği temsilcisi,

— En çok işçiyi temsil eden İşçi Sendikaları Konfederasyonu temsilcisi.

Çıraklık kurulunun başkanlık görevi ve sekreterlik işlerinin yürütülmesi işi MEB Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarlığı'nın sorumluluğuna verilmiştir.

b- Mahalli Çıraklık Eğitimi Komitesi Çıraklık Kurulu'nun uygun göreceği şehirlerde, mahalli çıraklık eğitimi komiteleri kurulacaktır. Bu komiteler aşağıdaki kurumların temsilcilerinin katılımından meydana gelmektedir:

— Milli Eğitim Müdürü veya temsilcisi,

— Esnaf ve Sanatkarlar Dernekleri Birliği Başkanlar Meclisine seçilecek üç temsilci,

— Ticaret ve Sanayi Odası temsilcisi,

— Milli Eğitim Müdürlüğüne meslek okullarından seçilecek bir temsilci,

Çıraklık Kanunu çıraklık eğitimi düzenlemek amacıyla biri milli düzeyde ve diğeri de mahalli düzeyde olmak üzere iki yetkili organ oluşturmuştur.

3. Çıraklık Eğitiminin Finansmanı

Çıraklık eğitiminin finansmanı kamu kaynakları ve çırağı çalıştıran iş yerinin katkısı olmak üzere iki grupta toplanmaktadır.

a- Kamu Kaynakları

Çıraklık Kanunu'nun 26 maddesine göre, "çırağın yetiştirilmesi için lüzumlu okul ve kurs giderleri Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinde ayrı bir maddeye konulacak tahsisatla karşılanır." şeklinde belirtilmiştir.

Bu maddeye göre çırak ve kalfaların yetiştirilmesi için uygulanacak teorik ve pratik eğitimin (öğretmen ücretleri ve temrin giderleri gibi) gerektirdiği bütün masraflar Milli Eğitim Bakanlığı tarafından karşılanacaktır.

b- İş Yerinin Katkısı

Çıraklık eğitiminin finansmanına iş yerinin doğrudan bir katkısı bulunmamaktadır. Ancak çırağa asgari ücretin yüzde 30 dan az olmamak üzere ödenecek ücret, sigorta primi, yıllık ücretli izin ve haftada en çok 8 saatlik eğitim izni vermek gibi yükümlülükleri bulunmaktadır.

II ÇIRAKLIK EĞİTİMİNİN BÜGÜNKÜ DURUMU

Memleketimizde uygulanmakta olan çıraklık eğitimi kamu ve özel kurumlara göre değiştiği gibi, küçük ve büyük sanayi gruplarına göre de farklılıklar göstermektedir.

1. Devlete bağlı kurumlarda ve Kamu İktisadi Teşebbüslerinde görevlendirilecekleri nitelikleri kanunlar ve personel yönetmelikleriyle tesbit edilmiştir. Ayrıca, özellikle işletmeciler ve yatırımcılar kamu kuruluşları bünyelerinde Eğitim Merkezleri kurarak yeni ve eski personelin mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmektedirler. (Karayolları Gn. Md., PTT Gn. Md. ve TEK Gn. Md. gibi kurumların Meslek Eğitim Merkezleri bulunmaktadır).

2. Özel Sektörün Uyguladığı Çıraklık Eğitimi

Özel kesimin sanayi ve hizmet sektörlerindeki faaliyetlerin büyüklük bakımından iki gruba ayırmak mümkündür.

a-) Büyük Sanayi

Türkiye'de sanayi işletmelerinin tasnifinde 10 ve 10'dan fazla işçi çalıştıran iş yerleri büyük sanayi olarak tanımlanmaktadır.

Bu gruba dahil özel sektör kuruluşları her kademedeki teknik personel ihtiyaçlarını, kamu işletmelerinin tecrübeli personeli arasından seçmektedirler. Ancak, son yıllarda kurulan ve ortalama 500 e yakın işçi çalıştıran sanayi kuruluşları, bünyelerinde eğitim birimi kurmuşlar ve personeli eğitmeye başlamışlardır.

b- Küçük Sanayi, El Sanatları ve Esnaf Kuruluşları:

Ülkemizin en küçük yerleşim ünitelerine kadar yayılmış el sanatları, esnaf kuruluşları ve küçük sanayi tesisleri bulunmaktadır. Bu kuruluşlarda meslek öğrenme çıkarlıktan başlamakta ve iş içinde gelişme göstermektedir. Bu yolla kazanılan meslekte öğrenim şartı olma-

YASASI NE GETİRMEDİR?

diği gibi, yıllarca bir ustanın yanında çalışmak suretiyle elde edilmektedir. Mevcut meslek eğitim sistemimizde bu gruba etkili hizmet göstermekten uzak bir yapıda bulunmaktadır.

3. Sayısal Yönden Çalışanların Durumu

Sanayileşmenin gerektirdiği teknik insan gücü ihtiyacını ve önemini ortaya koyabilmek için duruma sayısal açıdan bakmakta yarar görülmektedir. 1970 Sanayi Sayımı sonuçlarına göre:

	İşyeri Sayısı	Çalışanlar
Büyük İşyeri	4 820	510 437
Küçük İşyeri	170 123	324 908

Kaynak: Türkiye İstatistik Cep Yıllık 1976 Sayfa: 120 1974 Yılı İmalat Sanayi Anketine göre

	İşyeri Sayısı	Çalışanlar
Kamu Sektörü	385	228 891
Özel Sektör*	5 567	437 219

* 10 ve daha fazla işçi çalışan işyerleri
Kaynak: Türkiye İstatistik Cep Yıllığı 1976 Sayfa: 124

Yukarıdaki tablolardan çıkartılan sonuçlar aşağıda özetlenmiştir.

- İmalat Sanayinde çalışanların çoğunluğu büyük iş yerlerinde toplanmıştır. Küçük iş yerleri sayısal bakımından fazla, fakat işyeri başına düşen işçi sayısı çok düşük bir düzeydedir.

- Kamu sektöründe işyeri başına düşen işçi sayısı özel sektörden daha fazladır.

12-19 yaş grubu (sosyal sigorta kapsamında olmayanlar) çeşitli ekonomik faaliyetlere katılmaktadırlar. Ancak, bu grupta olanların;

Sigortalılık hakları bulunmamakta, Meslek öğrenmeleri bir disipline bağlanmamış ve

- Asgari ücretleri konusunda bir ölçü bulunmamakta,

Bazı meslekler hariç (berberler ve şoförler gibi) toplum ve ekonomi için gerekli mesleki yeterlik belesi aranmamaktadır.

III ; ÇIRAKLIK KANUNU'NUN GETİRDİKLERİ

Çıraklık kavramı, modern sanayiinin kuruluşu olan önceki dönemde uygulanan meslek öğrenme sistemidir. Bu dö-

nemin üretim biçimi mesleki grupların oluşturduğu Lonca sistemine dayanmaktadır. Lonca sisteminde meslek öğrenmede çıraklık, kalfalık ve ustalık aşamalarından geçerek mesleki yeterlik saptanmakta ve bir iş yeri açmaya müsaade edilmektedir.

Sanayi bakımından gelişmiş ülkeler çıraklık müessesini (sınırlı meslekler için) korumakla beraber, modern sanayinin gerektirdiği insan gücünü geliştirecek organizasyonlara yönelmişlerdir. Bu amaçla, örgün ve yaygın mesleki-teknik eğitim ile istihdam piyasası arasındaki işbirliğini daha etkin bir biçimde düzenlemişlerdir.

Çıraklık Kanunu'nu hızlı sanayileşme ve teknolojik yeniliklere uyum sağlayacak teknik elemanların yetiştirilmesi açısından değerlendirdiğimizde, getirdiği yeni yenilikler ve eksiklikleri aşağıda özetlenmiştir.

1- Çıraklık Kanunu'nun getirdiği yenilikler:

a- Çıraklık Kanunu, hiçbir sosyal güvencesi olmayan 12-18 yaş grubunda olupta küçük sanayi, el sanatları ve esnaf yanında çalışanlara asgari ücret, sosyal sigorta ve meslek öğrenme disiplini getirmektedir.

b- Küçük sanatkarların ve esnaf grubunun bir iş yeri açması hiçbir kurala (berberler ve şoförler hariç) bağlı değilken, Çıraklık Kanunu uygulaması başladığında her meslek için belli yetenekler ve standartlar aranacaktır.

c- Bu kanuna göre, ilkökuladaya en az iki yıl meslek öğrenimi veren okullardan mezun olanlar kalfalık imtihanına girebilirler. Örneğin: Orta Sanat Okul'undan mezunlar, kendi meslek dalında kalfalık imtihanına çıraklık koşulları aranmaksızın gireceklerdir. Ayrıca, yabancı memleketlerden alınmış kalfalık, ustalık veya dengi belgelerin muadeleti Milli Eğitim Bakanlığınca karara bağlanacaktır. (Özellikle yurt dışında çalışanlar yönünden önemli bir gelişmedir.)

d- Lise dengi mesleki ve teknik öğretim okulları mezunlarına imtihansız ustalık belgesi verilebilecektir. Bu suretle orta dereceli mesleki ve teknik öğretim okul mezunları işgücü piyasasında fonksiyonel bir hüviyet kazanacaklardır. Örneğin: Endüstri Meslek Lisesi ve Teknik Lise mezunları kendi branşlarında ustalık belgesine sahip olacaklardır. Bu okul mezunlarının bir iş yeri açmaları ve sanayi kesiminde iş bulmaları daha da

kolaylaşacaktır.

e- Çıraklık Kanunu kuruluşlar arasında dağıtık halde bulunan yetkileri, Milli Eğitim Bakanlığının koordinatörlüğünde "Çıraklık Kurulu"nda toplanmıştır. İlgili Bakanlıklar, işçi ve işveren temsilcileri milli ve mahalli düzeyde temsil edilmektedir. Daha önce işçileri organlar yardımıyla yürütülen çalışmalar yasal güvenceye bağlanmıştır.

2- Çözülmeyen Sorunlar

a- Çıraklık Kanunu, çalışma hayatına atılmış, hiçbir güvencesi olmayan 3,6 milyona yakın 12-18 yaş grubunun sadece yüzde 20'sine hizmet götürecektir. Bu ölçüde hizmet edebilmek için de, Türkiye ölçüsünde organizasyonun en kısa zamanda yapılması gerekecektir.

b- Bugün, maliyeti çok yüksek olan örgün ve yaygın mesleki teknik öğretimin finansmanı tamamen kamu kaynaklarından karşılanmaktadır. Çıraklık kanunu bu duruma bir yenilik getirmektedir. Çözülmesi gereken sorun işçi ve işveren kuruluşlarının gelirlerinden belli oranda bu giderlere katılmasını sağlamaktır. (Örneğin: Milli Prodüktivite Merkezi ve Türk Standartlar Enstitüsü gibi)

c- Çıraklık Kanunu'nun uygulanmasında en önemli sorunlardan biri de mesleklerin analizi, meslek standartlarının saptanması ve bunlara uygun teorik ve pratik programların geliştirilmesidir. Bu işleri araştırmaya dayalı ve en kısa zamanda yapabilmek için Bütçe Kanunu sınırlamalarının dışında emek harcama yetkisine sahip olmak gerekmektedir. Çıraklık Kanununun getirdiği araçlar içinde böyle bir yetki bulunmamaktadır.

d- Sanayileşme, teknolojik gelişmeye uyum ve teknoloji üretmek, yapısal değişiklikleri gerektirmekle beraber her düzeyde teknik eleman yetiştirmekte iki temel sorunu içermektedir.

- Teknik insan gücü ihtiyaçlarının uzun vadeli bir programla nicelik ve nitelik yönünden karşılanmasını, ve

- Dört-beş senede bir teknolojik değişikliklere uyum sağlamak amacıyla hizmet içi eğitim programlarıyla mevcut elemanların eğitilmesi gerekmektedir.

Çıraklık kanununun getirdiği yetkilerde, kamu ve özel sektör kuruluşlarına yaptırım gücü bulunmamaktadır. (1) Bu Kanun 5 Temmuz 1977 tarih ve 15987 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

BARIŞ MÜCADELESİ, EMPERYALİZME KARŞI VERİLEN BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRASİ MÜCADELESİYLE EŞ ANLAMLI DİR

Bülent VARGEL

1 Eylül günü, bütün dünyanın barışçı güçleri tarafından "Barış Günü" olarak değerlendirilmektedir.

1 Eylül tarihi, Alman emperyalizminin (fasizmin) "İkinci Dünya Savaşını" başlattığı tarihtir. Emperyalist ülkelerin kendi aralarındaki çıkar çelişkilerini çözümlenmek ve kendi pazarlarını genişletmek, dünyayı yeniden paylaşmak için çıkardıkları bu savaşın acısını tüm dünyanın emekçileri çekmiş, kardeş halklar birbirlerine kırdırılmıştır. Savaşa karşı çıkanlar toplama kamplarına doldurulmuş, akıl almaz işkencelere tabi tutulmuşlar ve öldürülmüşlerdir. Bu nedenle barış için mücadele aynı zamanda emperyalizme ve faşizme karşı mücadele olmuştur.

SAVAŞLARIN KAYNAĞI EMPERYALİZMDİR

"Anayurdun Savunulması", "Ulusal Çıkarlar", "Üstün İrk", "Büyük Devlet" gibi çarpıcı, kitlelerin şoven duygularını canlandırıcı sloganlarla veya nedenlerle(!) başlatılan savaşlar; özünde burjuva politikasının bir başka biçimde devamıdır.

Burjuvazi sorunlarına barışçı yollarla çözüm bulamayınca, yeni pazarlar elde edebilmek ve kapitalist sistemin kaçınılmaz sonucu olan ekonomik krizleri atlatabilmek için diğer ülkelerin burjuvazisine karşı politikasını değiştirmekte ve silaha sarılmaktadır. Bu amaçla, emperyalizm, iki büyük savaş çıkarmıştır. Bu durum emperyalist-kapitalist sistemin çelişkilerinden kaynaklanmıştır. Emekçilerin ve dünya halklarının birbirleriyle savaşmaları için bir neden yoktur. Dünya halkları arasında bir çıkar çelişkisi yoktur. Aksine hepsinin ortak bir yönleri vardır. Dünya halkları kendi ülkelerinin

burjuvaları tarafından sömürülmektedir. Emperyalist sistemin ortadan kaldırılması savaşlarını da ortadan kaldıracaktır.

BARIŞ İÇİN MÜCADELE ÖZÜNDE BİR SINIF MÜCADELESİDİR

İşçi sınıfının öncülüğünde, tüm emekçilerin, burjuvaziye karşı verdikleri sınıf mücadelesi emperyalist-kapitalist sistemi ortadan kaldırma amacına yönelik bir mücadeledir. İşçi sınıfı bir yandan iktidar mücadelesi verirken, diğer yandan dünya barışının kurulmasına hizmet etmektedir.

Emperyalizme karşı verilen ulusal kurtuluş savaşları dünya barışının kurulması için verilen mücadelenin en önemli parçası olmaktadır.

Barış mücadelesi emperyalizme karşı verilen bağımsızlık, demokrasi mücadelesiyle eş anlamlı olmaktadır. Çünkü karşıt sınıflar arasında barış olmaz. Mücadele olur.

BARIŞ MÜCADELESİNİN GÜNCEL DURUMU VE SOMUT HEDEFLERİ

Dünya sosyalist sisteminin kurulması ve gelişmesine koşut olarak, barış güçleri ve barış mücadelesi önemli mevziler kazanıyor.

Sosyalist sistemin etkinliğinin giderek artması, emperyalist ülkelerdeki işçi sınıfı mücadelesi ve ulusal kurtuluş savaşlarının gelişmesiyle doğru orantılı olarak, emperyalist sistemin dünya politikasındaki ağırlığı geriliyor. Bu gerileyiş yumuşamayı geri dönülmez bir süreç haline getiriyor. Barış güçlerini ilerletiyor.

Barış mücadelesinin artık günümüzde somut bir programı var. 1975 Temmuz'unda gerçekleşen Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı (Helsinki) Nihai Senet'i barış güçlerinin somut bir programıdır. Nihai Senet'in hayata geçirilmesi barıştan yana tüm güçlerin güncel ve ivedi görevi olmaktadır.

Yumuşama sürecinin geri dönülmez hale getirilmesi ve kökleştirilmesi için, emperyalizmin sosyalist ülkelere karşı açtığı ideolojik savaşla tekrar soğuk savaş günlerini geri getirme çabalarının etkisiz hale getirilmesi, yeryüzündeki gerginlik odaklarının ortadan kaldırılması, silahlanma yarışının kontrol altına alınması doğrultusunda çaba harcanması, kitle imha silahlarının derhal yasaklanması, emperyalizmin saldırgan bloklarına ve kurulması muhtemel yeni saldırgan paktlarına karşı çıkılması, ivedi ve güncel görevler olmaktadır.

Emperyalizm tarih önünde yenilgiye mahkumdur. Emperyalist dünya sistemi ortadan kalktığında savaşlar sona erecektir. Barış yolunda atılacak her kalıcı adım, emperyalizmin bir mevziini daha düşürecek ve emperyalizmi biraz daha geriletecektir.

Dünya halkları her yıl 1 Eylül'de sınıf mücadelesinin, ulusal kurtuluş savaşlarının yani Barış mücadelesinin başarılarını kutlayacaktır.

1 Eylül Dünya Barış Günü nedeniyle basma bir açıklama yapan TÜTED "1 Eylül 1977'Dünya Barış Gününde dünya barışını gerçekleştirmek için savaşı, kalıcı barışın sürdürülmesi için mücadele veren tüm barış güçlerini saygı ile selamlıyoruz" diyerek özetle şu görüşlere yer verdi:

BARIŞ İSTEMEK YETMEZ, BARIŞ İÇİN MÜCADELE ETMEK GEREKİR

"Anti-faşist mücadelenin ivedi bir görev olduğu günümüzde faşizme karşı tüm ilerici, yurtsever, demokrat güçlerin eylembirliği, barış mücadelesinin belirleyici gücü olacaktır. Bu mücadelede; bilimin ve teknolojinin insanlığın hizmetine sunulması mücadelesini veren, nükleer silahlara karşı çıkan teknik elemanlar kendilerine düşen görevi yapacaktır. Laboratuvarlarda araştırma yaparak bilimin halkın yararına kullanılmasını sağlayan, torna başında ve fabrikalarda üretime katılan, emeklerini halkımızın hiz-

metine sunma mücadelesi veren teknik elemanlar barıştan yanadır. Teknik elemanlar faşizme ve emperyalizme karşı barış için verilen mücadelede şimdiye kadar olduğu gibi yer alacaklardır. Teknik elemanlar "Barış istemenin yetmediğini, barış için mücadele edilmesi gerektiğinin bilincinde olarak, işçi sınıfı ekseriyetinde verilecek mücadelenin vazgeçilmez savunucusu olacaklardır.

Yaşasın bağımsızlık, demokrasi ve barış mücadelemiz."

NÖTRON BOMBASINA HAYIB!

Nötron bombası ile ilgili olarak 27 Demokratik Örgüt Başkanı yaptıkları ortak açıklamada nötron bombasına karşı çıktılar.

Ankara Tabip Odası, AKD, ÇHD, DGDF, Halkevleri, İGD, İKD, KÖY-KOOP, PİM, TİB, TMMOB, TÖB-DER, TÜMAS, TÜM-DER, TUS-DER ve TÜTED Başkanlarının açıklaması aynen şöyle:

"1945 yılında Hiroşima'ya atılan atom bombasının öldürücü etkileri hâlâ sürerken ve nükleer silahlara karşı mücadele hızlanırken, ABD insanlığa yeni bir ölüm aracı armağan etti. Kapitalizmin

doğurduğu en korkunç silahlardan biri olan nötron bombasının özelliği, maddi hasarlara yol açmaksızın canlıları yok etmesidir. Böylece canlılardan arındırılmış olan bölgeleri istila edilip maddi değerlere el konulabilecektir. Kısacası tüm uluslararası anlaşmalara aykırı olarak, hedef canlılar, doğrudan doğruya genç yaşlı, asker, sivil demeden insanlardır.

Emperyalizmin dışardaki ve ülkemizdeki sözcüleri derhal dünya kamuoyunun şimşeklerini çeken bombanın savunusuna girişmişlerdir. Bombaya radyoaktif kalıntı bırakmadığı ve maddi hasara sebep olmadığı için utanmadan "insancıl ve temiz" sıfatları verilmektedir. Bombanın yapımında kullanılan teknik

halihazırda sosyalist ülkelerde enerji üretiminde kullanılmakta olduğu halde, yine aynı saldırgan çevreler, bunu ABD teknolojisinin üstünlüğü olarak sunmak istemektedirler.

Bilimin insanlık dışı amaçlar için kullanılmasının ve ABD'nin insanlığın yaşama haklarına saldırısının son örneği olan bu silah tüm insanlık tarafından lanetlenmektedir.

Barış özleminin giderek arttığı günümüzde Türkiye'nin de Helsinki Barış ve İşbirliği Andlaşmasını imzalayan bir ülke olduğunu dikkate alan biz demokratik güçler, nötron bombası imalini insanlığa karşı işlenmiş bir suç sayarak, lanetliyoruz."

TÜTED ANKARA ŞUBESİ LABORATUVARDA ÇALIŞAN ÜYELERİNİN FİİLİ HİZMET SÜRELERİNİN YASAYA UYGUN HALE GETİRİLMESİ İÇİN DANIŞTAYDA DAVA AÇTI

5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanununun 32. maddesinde belirtilen belli işlerde çalışanların fiili hizmetlerine her yıl için eklenecek süreler açıkça belirtildiği halde, özellikle laboratuvarında çalışanlara yasa hükmünün uygulanmadığı görülmektedir. Aşağıda belirtilen yerlerde çalışan TÜTED üyelerinin işyeri yönetimine ve Emekli Sandığı'na başvurarak yasanın uygulanmasını istemeleri gerekmektedir. Fiili hizmet süresine eklemeye yapılacak işyerleri ile ek süreler yandaki tabloda gösterilmiştir.

Konuyla ilgilenen TÜTED Ankara Şubesi, laboratuvarında çalışan üyelerinin yasada belirtilen haklarını almaları için Danıştay'a başvurmuş ve belirtilen sürelerin hizmet sürelerine eklenmesini istemiştir.

Yukarıda belirtilen işlerde çalışan üyelerimiz TÜTED Şubelerine başvurarak tip dilekçeleri ve gerekli bilgiyi alabilirler.

TÜTED ANKARA ŞUBESİ TEK'TE ÇALIŞAN ÜYELERİNE 1976 YILI İÇİNDE ÖDENEN TEŞVİK İKRAMIYELERİNİN 1977 İKRAMIYESİNE MAHSUBEN GERİ ALINMASI HAKKINDAKİ İŞLEMİN İPTALİ İÇİN DANIŞTAYA BAŞVURDU.

TÜTED avukatı tarafından açılan davalarda, 1976 yılı teşvik ikramiyelerinin, 1977 yılı ikramiyelerine mahsub edilecek geri alındığı belirtilerek; ikramiyelerin geri alınması için ancak mahkeme kararına dayanılması gerektiği vurgulanmıştır. Aksi takdirde idarenin "keyfi bir tutum" içinde olduğu söylenerek; böyle bir uygulamanın "bir idari tasarruf" olarak yapılabilmesi mümkün olamaz denilmiş ve TEK üyelerinin 1977 yılı teşvik ikramiyesinin geri alınmasına ilişkin işlemin iptali istenmiştir.

Çelik, demir, ve pirinç döküm işlerinde	6
Zehirli, boğucu gaz, asit, boya işleriyle gaz maskesi ile çalışmayı gerektiren başka işlerde	6
Patlayıcı maddeler yapılmasında	6
Lokomotif ve gemi kazanlarının onarılması ve temizlenmesi	6
Gemilerin (sintine)lerinde ve (debilbotom) gibi kapalı sarnıçlar içindeki raspa ve boya işlerinde	6
Oksijen, elektrik kaynağı, keski tabancası ile perçin, takım sertleştirme ve kum püskürtme suretiyle raspa işlerinde	6
Toprak altında maden çıkarma işlerinde	6
Zirai mücadele ve zirai karantina teknik ve idari işleri ile salgın, bulaşıcı parazitler, hayvan hastalıklarıyla mücadele işlerinde	2
Mesleği icabı röntgen, radyum ve benzeri iyonizan radyasyon laboratuvarlarında	3

TÜTED ZONGULDAK ŞUBESİ 2.. OLAĞAN GENEL KURULU YAPILDI

3.9.1977 günü toplanan 2. Olağan Genel Kurul toplantısında seçilen Yönetim Kurulu ve görev bölümü şöyledir.

Tuncer TIFIL	Başkan
Şükrü ÜSTÜNDAĞ	sekreter
Osman DEMİR	Sayman
Mehmet YAPALAK	Üye
Cengiz YAZICI	Üye
Derman ABALI	Üye
Hızır EKŞİ	Üye

Göreve başlayan Şube Yönetim Kurulu üyelere bir mektup yollayarak özette şu konulara yer vermiştir.

"Genelde ülkemiz koşullarından ayrı olmayan sorunlarımızın çözümüne ilişkin doğru yaklaşımlara varmanın, geniş üye tabanımızın etkin ve kararlı kavgası, demokrasi hak mücadelemizi sonuna dek sürdürme uğraşısı ile gerçekleşebileceğinin bilincindeyiz. Demokratik hak ve istemlerimizi daha duyarlı, daha inançlı bir çizgide yürütebilmede, tabandan gelen ödün vermez tutumun büyük güven ve destek olacağını biliyoruz. Bu nedenle ilerici yurtsever demokrat tüm teknik elemanların yükselen demokratik istemleri doğrultusunda; gerici-faşist baskılara karşı sorunlarımızın çözümüne ilişkin tüm yasal olanakları zorlamaları bir görev olarak önümüzdedir. İlerici yurtsever hareketlerin güçlenip yaygınlaşmaları, demokratik kaza-

nımların ileri boyutlara ulaşması, gerici ve sömürücü güçleri elinden geldiğince daha kesin, daha sert önlemler almaya yönelmektedir. Anti-empyalist, anti-faşist güçler daha büyük bir dirençle, kendilerine yönelik saldırganlıkla karşılaşmaya hazır bulunmalıdırlar."

"Bu koşullar altında günlük yaşantımızı ne yönde etkilendiğini bir defa daha vurgulayarak demokratik hak ve menfaatlerimizin mücadelesini sürdürmeliyiz.

TÜTED Zonguldak şubesi olarak demokratik mücadelenin ancak ve ancak kitle çalışması, kitle direnişi, kitle mücadelesi ile başarılabileceği inancında olduğumuzu birkez daha vurgularız. İŞÇİ SINIFININ BİLİMİ DOĞRUL TUSUNDA ÇALIŞANLARLA TÜM TEKNİK ELEMANLARIN DEMOKRATİK HAKKI OLAN "GREVLİ TOP LU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAK LARI" İÇİN İLERİ."

TÜTED BURSA ŞUBESİ OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULU

Yönetim Kurulu üyelerinin ayrılmasıyla çoğunluğu sağlayamayan Bursa Şubesi yaptığı Olağanüstü Genel Kurulla yeni Yönetim Kurul ve görev dağılımı şöyle:

Engin Urcan	Başkan
Yavuz Tanrısever	Sekreter
Canan Canbeyli	Sayman
Fikri Şen	Üye
Savaş Demirci	Üye
Alper Özkuzu	Üye
Nevin Çavlin	Üye

TÜTED TARSUS ŞUBESİ 1. OLAĞAN GENEL KURULU YAPILDI

11 Eylül 1977 günü 1. Olağan Genel Kurulunu toplayan Tarsus Şubesi yeni Yönetim ve Denetim Kurullarını seçmiştir.

Genel Kurul'dan sonar biraraya gelen Yönetim Kurulu aşağıdaki şekilde görev bölümü yaptı:

Yönetim Kurulu:
Sönmez Targan
Mustafa Yav
Ramazan Nemli
Hakkı Karataylı
M Ali Ateş
Mehmet Çolak
Orhan Duydurur

Başkan
Sekreter
Sayman
Üye
Üye
Üye
Üye

2. Ağır Ceza Mahkemesinin bir ara kararıyla:

TÜTED İZMİR ŞUBESİ YENİDEN FAALİYETE GEÇTİ

İzmir Şubemiz 14 aylık aradan sonra 9 Eylül 1977 günü 2. Ağır Ceza Mahkemesinin bir ara kararıyla yeniden faaliyete geçti. Bilindiği gibi TÜTED İzmir Şubesi yaptığı ortak bir açıklamadan dolayı İzmir DGM'si tarafından 15.7.1976 günü faaliyetten men edilmişti. 11 Ekim 1976'da DGM'lerin ortadan kalkmasıyla dava sivil mahkemelere devredildi. Önce 1. Ağır Ceza kendini yetkisiz görerek dosyayı Toplu Basın Mahkemesine gönderdi. Toplu Basında kendisini yetkisiz görünce dosya Yargıtay'a merci tayinine gönderildi. Yargıtay, İzmir 2. Ağır Cezaya davaya bakmakla görevlendirdi. Ve duruşmaya başlandı. 2. Ağır Ceza Mahkemesi, İzmir Şubesinin "yeniden faaliyete geçmesini" isteyen talebini 3 kez reddetti. 9 Eylül 1977 günü yapılan duruşmada 4. kez yapılan talep yerinde bulunarak İzmir Şubesi yeniden faaliyete başladı. Dava aynı mahkemede sürüyor.

Teknik elemanların TÜTED kanalıyla İzmir'de verdikleri mücadele 14 ay gibi uzun bir süre engellendi. Fakat bu engelleme TÜTED'in örgütlü mücadelesini geriletmedi. Geriletmeyecek.

TÜTED 4. DANIŞMA KURULU TOPLANDI

Son olarak toplanan Danışma Kurulunun üzerinden dört aydan fazla geçti. Yaz aylarına rastlayan ve çalışmaların genel olarak düştüğü dönemi dikkate alan Merkez Yönetim Kurulu bölge toplantılarına ağırlık verdi. 24 Eylül Cumartesi günü yapılan 4. Danışma Kurulu, örgütümüzün de içinde bulunduğu kitle örgütleri ortak çalışmaları, mali ve yayın konularında ağırlıklı bir değerlendirmeye yaptı. Değerlendirmeleri ve önerileriyle Merkez Yönetim Kurulunun alacağı kararları önemli katkılarda bulundu.

ORTAK ÇALIŞMALAR

Danışma Kurulunun ilk gündem maddesinde Genel Başkan demokratik kitle örgütleri arası ortak çalışmalar hakkında bilgi verdi. Eylem birliği çalışmaları, anti-faşist mücadele ve cephe konusunda toplantıya katılan temsilciler görüşlerini iletiler. Görüşmeler sonucunda TÜTED Genel Merkezinin şimdiye kadar yaptığı

ortak çalışmaların aynı anlayış içinde sürmesi yolunda ağırlıklı görüş belirdi.

MALİ SORUN VE YAYIN SORUNU

Genel Merkezin mali durumunun açıklandığı bu gündem maddesinde örgütümüzün kendi kaynaklarına dayanması konusu tüm temsilcilerce önemle dile getirildi. Görüşmeler sonucunda TÜTED Şubelerinin toplanacak üye aidatlarının % 50'sini Merkez yapı olarak Genel Merkeze aktarmaları ilke olarak kabul edildi. Ayrıca, Şubeler mali olanaklarını arttırma yolunda daha fazla çaba göstermelerinin önemi üzerinde duruldu. Şubelerde bu konuda çeşitli öneriler getirildi. Bundan böyle TÜTED Haberler gazetesinin şubelere ödemeli olarak yollanıp üyelere ve teknik elemanlara satılmasının da kararlaştırıldığı 4. Danışma Kurulu gelecek Danışma Kurulunda buluşmak üzere sona erdi.

BASKILARA VE HAYAT RAHALILIĞINA KARŞI DEMOKRATİK GÜÇLERİN TEPKİSİ GİDEREK ARTIYOR

CEYHAN :

TABAN FİYATLARINI PROTESTO MİTİNG VE YÜRÜYÜŞÜ

KÖY-KOOP'un 18 Eylül günü Ceyhan'da düzenlediği "TABAN FİYATLARINI PROTESTO MİTİNG VE YÜRÜYÜŞÜ" tüm üreticilerin ve demokratik kitle örgütlerinin katılımıyla yapıldı. TÜTED Şubeleri mitinge katılarak üreticilerin verdiği mücadeleye güçlü bir şekilde omuz verdiler.

"TARIM SİGORTASI YASASI ÇIKARILMALIDIR."

"KURTULUŞUMUZ KENDİ ELLE RİMİZDEDİR!"

"FAŞİZM BASKI VE ZULÜM DEMEKTİR!"

Haykırıyordu üreticiler, öğretmenler, teknik elemanlar ve gençler... Haykırıyorlardı tek bir sesle ... Coşkuluca...

Sabahın erken saatlerinde Adakobirlik yöneticileri, Adakobirlik'e bağlı kooperatifler, Köy-Koop'a bağlı Bursa, Nevşehir ve İzmir Birlikleri, çeşitli yerler-

den gelen üreticiler, DİSK üyeleri işçiler ve mitingi destekleyen ve çalışmalarında katkıda bulunan TÖB-DER TÖM-DER, TMMOB, TÜTED, DEV-GENÇ .Kadın örgütleri, alana geliyorlardı... Saat 11.00 de Özbilen bulvarında, Tertip Komitesi'nin gösterdiği yerde yerlerini aldılar.

Yürüyüş disiplinli bir biçimde başladı. 200'e yakın traktörün de kortej dahilinde olması dikkati çekiyordu.

Mitinge katılan kooperatifler ve üreticiler, egemen güçlerin baskı ve engelleme çabalarına karşın Osmaniye, Düziçi, Kadirli, Kozan'dan kilometrelerce yürüdüler. Yol boyunca halk ve pamuk işçilerinin sevgi gösterileriyle karşılandılar. Pamuk tarlasındaki işini bırakan ırgatlar, ellerindeki pamukları yakarak, protesto eylemini desteklediklerini ima ettiler.

Alanda binlerce, üretici öğretmen, memur teknik eleman ve gençlerin yerlerini almalarıyla da miting başladı.

Köy-Koop'tan Akın Birdal'ın yönettiği mitingde ilk sözü Tertip Komitesi adına alan Akın Özdemir, "haklarımızı söke söke alacağız" diyerek konuşmasını sürdürdü. Adakobirlik adına konuşan Nedim Tarhan, 2. MC'nin kredi politikasındaki dengesizlikleri eleştirmiş ve tüm demokratik güçlerin mücadelesiyle 2. MC'nin yıkılacağını vurguladı. Daha sonra üreticiler adına söz alarak kürsüye gelen Süleyman Kızıl ve Halis Ünentaşçı, üreticilerin somut sorunlarına değinerek, bu mücadelenin er geç başarıya ulaşacağını belirttiler.

Daha sonra 29 kitle örgütü adına konuşma yapan Halkevleri Genel Başkanı Ahmet Yıldız, MC'nin Uluslararası Para Fonu (IMF) ile diğer uluslararası emperyalist ögelerle işbirliği içinde olduğunu belirtmiş, halktan yana bir düzenin kurulması için örgütlü savaşı vermek gerektiğini savunmuştur. Yıldız, "Böyle bir düzen için savaşımları örgütlü bir dayanışma halinde yapmamız baş koşuldur" demiştir.

Üretici köylüler miting sırasında, 2. MC'nin baskı ve sömürüye çanak tutuculuğunu kınayan sloganları sık sık haykırılmışlardır. Miting 2,5 saat kadar devam etmiş, bir miktar pamuk yakılarak, MC'nin taban fiyat politikası kınanmış, üretici yemini yapıldıktan sonra olaysız bir şekilde sona ermiştir.

GİRESUN :

FAŞİZME KARŞI DAYANIŞMA TOPLANTISI

1 Ekim 1977 günü faşizmi, emperyalizmi ve fındık taban fiyatlarını protesto etmek amacıyla düzenlenen kapalı salon toplantısı üreticilerin, öğretmenlerin, işçilerin, teknik elemanların, öğrencilerin katılımıyla yapılmıştır.

Toplantıda örgüt temsilcileri ve teknik elemanlar adına ise TÜTED'den bir arkadaş konuşmuştur.

Ortak komite tarafından saptanan "Bağımsız Türkiye" "Kahrolsun Faşizm" ".Faşizme Karşı Omuz Omuz" "Sendika Hakkımız Söke Söke Alırız" sloganları atılmış ve faşizm ve hayat pahalılığı protesto edilmiştir.

TÜTED HABERLER • TÖM TEKNİK ELEMANLAR DERNEĞİ AYLIK YAYIN ORGANI • Sahibi ve Sorumlu Yönetmeni TÜTED adına Aykut GÖKER • Yayın Kurulu: Günay BOLAZAR/Osman AYBERS/Arif ŞENTEK/Bülent VARGEL • Haberleşme Adresi: Mithatpaşa Cad. 28/24 - Ankara • Fiyatı 250 kuruş • Yıllık Abone 30 lira • Altı aylık abone: 15 lira • Yazılar kaynak gösterilmek üzere aktarılabilir • Dizgi: ÇİĞ Yayıncılık Ltd. Şti. Tel: 17 97 04 - Ankara • Baskı: MAYA Matbaası Tel: 17 78 30 - Ankara.